

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ.

ระหว่าง	บริษัท ม.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ม. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ม. จัดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗ ประกอบธุรกิจการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) สำหรับการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์

ทั้งนี้ บริษัท ม. มีผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย คือ บริษัท ม.๑ ประกอบธุรกิจในหมวดธุรกิจ ๔๖๕๙๙ การขายส่งเครื่องจักรและอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น ในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม xx,xxx,xxx,xxx บาท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท อ. จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เป็นผู้ประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมยา ได้แก่ (๑) การผลิต จำหน่าย และนำเข้าหรือส่งออกผลิตภัณฑ์ยา (๒) การทดสอบและตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยา (๓) ธุรกิจคลังสินค้าการจัดส่งสินค้า บริการนายหน้าขนส่ง และ (๔) การให้บริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องหรือมีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยา

ทั้งนี้ บริษัท อ. มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณา ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเทศไทย คือ บริษัท อ.๑ ประกอบธุรกิจในหมวดธุรกิจ ๗๐๒๐๙ กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น ในปี ๒๕๖๗ มีรายได้รวม xxx,xxx,xxx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ

๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ

x,xxx,xxx,xxx บาท

๒.๔ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท ม. (ประเทศญี่ปุ่น) ได้เข้าซื้อหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงคิดเป็นจำนวนร้อยละ xx ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท อ. (ประเทศญี่ปุ่น) ซึ่งได้ดำเนินการแตกหุ้น (Stock Split) จาก x หุ้น เป็น xxx หุ้น โดยภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ม. (ประเทศญี่ปุ่น) จะมีจำนวนหุ้นในบริษัท อ. (ประเทศญี่ปุ่น) จำนวน xx หุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒.๕ โครงสร้างผู้ถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ม. (ประเทศญี่ปุ่น) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ. (ประเทศญี่ปุ่น) และผู้ถือหุ้นเดิมได้ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ xx ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ.

๒.๖ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ ชี้แจงว่า มีแผนให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเภสัชกรรม เป็นหนึ่งในธุรกิจแห่งอนาคตที่มีความต้องการในหลายประเทศทั่วโลก และเป็นหนึ่งในจุดมุ่งหมายหลักสำหรับการพัฒนาในอนาคต การรวมธุรกิจนี้มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ในการพัฒนาของบริษัท ม. โดยธุรกิจนี้ บริษัท ม. มีความตั้งใจที่จะรับช่วงต่อ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ของบริษัท อ. และธุรกิจเภสัชกรรมในประเทศจีน ได้หวั่น และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ และพัฒนาการดำเนินงานด้านเภสัชกรรมในภูมิภาคเหล่านี้ ทั้งนี้ บริษัท ม. คาดหวังว่าในอนาคตจะสามารถจัดหาผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยในหลายประเทศทั่วโลกได้ดียิ่งขึ้น

๓. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๓.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ม. ในระดับโลก ประกอบธุรกิจ

บริษัทโฮลดิ้งสำหรับการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับในประเทศไทย บริษัท ม. มีการประกอบธุรกิจผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ที่มียอดขายรายปีเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท คือ บริษัท ม.๑ ประกอบธุรกิจการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะหนักกลุ่มเหล็ก

๓.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ในระดับโลก ประกอบธุรกิจ (๑) การผลิตจำหน่าย นำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ยา (๒) การทดสอบและตรวจสอบผลิตภัณฑ์ยา และ (๓) ธุรกิจคลังสินค้า การจัดส่งสินค้า และบริการนายหน้าขนส่ง สำหรับในประเทศไทย บริษัท อ. มีการประกอบธุรกิจผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ได้แก่ บริษัท อ.๑ ประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยา

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจและโครงสร้างรายได้ของบริษัท ม. และบริษัท อ. พบว่า ตลาดผลิตภัณฑ์ยาลาทูดา (ยาต้านโรคจิต) และตลาดผลิตภัณฑ์ยาเมโอโรเนม (ยาต้านเชื้อแบคทีเรียชนิดออกฤทธิ์ทั่วร่างกาย) มียอดขายไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. พบว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก เนื่องจากเป็นตลาดใดตลาดหนึ่งระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจที่มียอดขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท

๔. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาดตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าที่ผ่านมาในการกำหนดขอบเขตตลาด เรื่องการรวมธุรกิจ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก

ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็กมีลักษณะการประกอบธุรกิจการค้า (Trading) ถือเป็นการประกอบธุรกิจในลักษณะการสั่งซื้อและขายสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้า รวมถึงอาจมีการสต็อกสินค้าในบางกรณี ซึ่งอาจพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) และการทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability) ระหว่างผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก กับผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก เพื่อกำหนดขอบเขตตลาด ดังนี้

๔.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

(๑) การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าอุตสาหกรรมในประเทศไทยที่มีความต้องการซื้อสินค้าเคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก ซึ่งเมื่อพิจารณามุมมองด้านอุปสงค์ พบว่า ลูกค้าอุตสาหกรรมสามารถส่งคำสั่งซื้อสินค้าไปยังผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trader) และผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ลูกค้าอุตสาหกรรมจึงสามารถหาซื้อสินค้าได้ทั้งจากผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trading) และผู้ผลิตได้ จึงสรุปได้ว่า ผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก กับผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก สามารถทดแทนกันด้านอุปสงค์

(๒) การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trader) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก มีลักษณะการประกอบธุรกิจซื้อมาขายไปสำหรับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และบางกรณีอาจมีการสต็อกสินค้าในคลัง ในขณะที่ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีภาระต้นทุน อาทิ โรงงานผลิต และมีกระบวนการผลิตหลากหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะต้องแบกรับต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนอื่น ๆ เมื่อเทียบกับผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trader) แต่ผู้ผลิตสามารถผันตัวหรือเปลี่ยนไปประกอบธุรกิจการค้า (Trader) ได้โดยง่าย เนื่องจาก ผู้ผลิตซึ่งมีปริมาณสินค้า สามารถเลือกจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ประกอบธุรกิจการค้า (Trader) หรือลูกค้าทั่วไปก็ได้ โดยหากผู้ผลิตสินค้ามีความต้องการผันตัวเป็น

ผู้ประกอบการการค้า (Trader) เสียเอง และหากผู้ซื้อที่มีความต้องการสินค้าดังกล่าวในปริมาณมากผู้ผลิตที่ผันตัวเป็นผู้ประกอบการการค้า (Trader) ก็สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันที ดังนั้น ผู้ผลิตสินค้าจึงสามารถเปลี่ยนไปประกอบการการค้า (Trader) ได้โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปว่า ผู้ประกอบการการค้า (Trader) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็กกับผู้ผลิตและจำหน่ายเคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก สามารถทดแทนกันด้านอุปทาน

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง คือ ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก

๔.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจำหน่ายเคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็กสามารถจัดจำหน่ายภายในประเทศไทย โดยไม่มีอุปสรรคด้านพื้นที่ในการจำหน่าย ดังนั้น ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดเป็นตลาดภายในประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ม. และบริษัท อ. จึงเห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด ได้แก่ ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็กในระดับประเทศไทย

๕. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก เนื่องจากยอดเงินขายในตลาดดังกล่าวเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาดตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๖. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก ในประเทศไทย ในปี ๒๕๖๓

ในตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะนอกกลุ่มเหล็ก ในประเทศไทย ในปี ๒๕๖๓ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ม.๑ (ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดในตลาดดังกล่าวร้อยละ x.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับร้อยละ ๑๐.๐๗ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตลาดดังกล่าวไม่มีผู้ประกอบการซึ่งผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามหลักเกณฑ์

ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ม. จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น และบริษัท อ. จดทะเบียนนิติบุคคลที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองบริษัทมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ม. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. ร้อยละ xx ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ ห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ม. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท อ. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท อ. นอกจากนี้ บริษัท ม. และบริษัท อ. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่าบริษัท ม. และบริษัท อ. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการค้า (Trading) เคมีภัณฑ์ โลหะเบา และโลหะหนักกลุ่มเหล็กในประเทศไทย โดยพบว่า ยอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้ง ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ม. และบริษัท อ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙